

azat etmek: serbest bırakmak, salıvermek.

donanma: Bir devletin deniz kuvvetleri, armada

kadırga: Hem yelken hem kürekle yol alan, özellikle Akdeniz’de kullanılmış bir savaş gemisi

menkıbe: Din büyüklerinin veya tarihe geçmiş ünlü kimselerin yaşamları ve olağanüstü davranışlarıyla ilgili hikâye

“fakat, lakin, böylece” ifadeleri vardır. Bu ifadeler iki düşünce arasında olumludan olumsuz düşünceye veya olumsuzdan olumlu düşünceye geçişi sağlar. Metindeki ifadeleri güçlendirir ve düşüncenin daha iyi anlaşılmasını sağlar.

Metinde anlamını bilmediğiniz kelimeler varsa bunların anlamını bağlamlarından hareketle tahmin ediniz. Daha sonra bunların anlamlarını Türkçe sözlükten bulunuz. Tahminlerinizin doğruluğunu kontrol ediniz. Anlamını yeni öğrendiğiniz kelimeleri kendi sözlüğünüze eklemeyi unutmayınız.

Okuduğunuz metinde “ama, fakat, lakin, ancak, bununla birlikte, buna rağmen” gibi geçiş ve bağlantı ifadelerinden hangisi ya da hangileri vardır? Bu ifade ya da ifadelerin kullanılmasının anlama katkısı nedir? Açıklayınız.

Okuduğunuz metinle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Kara Memiş kimdir?
2. Kara Memiş’in babası kimdir?
3. Kara Memiş, uyurken ne görür?
4. Askerler, Kara Memiş’e ne söyler?
5. Askerlerin Kara Memiş’e ne önerdiği vardır?
6. Turgut, Kara Memiş’e ne söyler?
7. Kara Memiş’in babası kimdir?
8. Kara Memiş, savaşta ne yapar?
9. Turgut’un yerini kim alır?
10. Kara Memiş’in babası kimdir?
11. Kara Memiş’in babası kimdir?

- 1- Birçok savaşa ve sefere katılmış ünlü bir Türk kaptanıdır.
- 2- Türk gemilerinin kendisini kurtarmasıdır.
- 3- Türk gemilerinin karaya yanaştığını gördü.
- 4- Konuştukları ihtiyarın Kara Memiş olduklarını anladıkları için şaşırılmışlar.
- 5- Çünkü bütün askerler onun menkıbelerini ve şöhretini biliyormuş.
- 6- Pazısındaki haç şeklindeki derin yaradan anlamıştır.
- 7- Cesur olduğunu gösterir.
- 8- Vatan sadece bir toprak parçası değildir. Bayrağımız nerede dalgalanıyorsa bizim vatanımız orasıdır.
- 9- Babamın isteklerini yerine getirmek bir evlat olarak benim görevimdir. Bu nedenle istemesem de götürürdüm.
- 10- İstemezdim. Kırk yıl boyunca esir olmayı, kölelik yapmayı kimse istemez.
- 11- Katılırdım. Hayatımızın sonuna kadar vatanımız için savaşmak bizim görevimizdir.

Metnin okuduğunuz kısmının özetini yazınız. Yazdığınız özetin baştaki özetle uyumlu olmasına özen gösteriniz.

Kara Memiş rüyasında Türk gemilerinin geldiğini görür ve heyecanla uyanır. Uyanınca gerçekten Türk gemilerinin geldiğini görür. Hemen askerlerin yanına gider. Askerler onu tanır. Giydirip Bey’in yanına götürür. Bey, Kara Memiş’e sorular sorar. Kolundaki yarayı görünce de Kara Memiş’in babası olduğunu anlayıp ellerine sarılır. Turgut Bey babasından gemide kalmasını ister. Savaşmak için yaşlı olduğunu, ölürse vatana hasret gideceğini söylese de Kara Memiş bunu kabul etmez. Bayrağın dalgalandığı her yerin vatanı olduğunu söyleyip savaşa katılır.

Okuduğunuz metnin konusunu ve ana fikrini yazınız.

Metnin Konusu: Düşman elinde yıllarca esir kalan bir kaptanın oğlu tarafından kurtarılması.

Ana Fikri: Türkler, bayraklarının dalgalandığı her yeri vatan kabul eden ve ömürlerinin sonuna kadar vatanları için savaşan bir millettir.

Vatan sevgisiyle ilgili ezberlediđiniz şiiri vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okuyunuz.

“Vatan” konulu izlediğiniz videolarda “vatan” kavramı hangi açılardan ele alınmıştır? Açıklayınız. Siz vatan konulu bir video çekseydiniz konuyu nasıl ele alırdınız? Anlatınız.

Videolarda vatan kavramı, ona sahip olmak, korumak için uğrunda can verilecek derecede sevilen yani kutsal olarak ele alınmıştır. Ben vatan konulu bir video çekseydim, insanların vatanlarını korumak için ne gibi fedakârlıklar yaptıklarını, malını ve canını seve seve feda etmelerini örneklerle anlatmaya çalışırdım.

Aşağıdaki cümlelerde yer alan edatları, bağlaçları ve ünlemi bulunuz. Bunların metnin unsurlarından olan cümlelere kattığı anlamları örnekteki gibi yazınız.

İlkbahar bir umut tufanı **gibi** her yanı parlatıyordu.

Edatın/Bağlacın cümleye kattığı anlam: **Benzerlik anlamı katmıştır.**

Kalenin etrafına **doğru** ilerliyorlardı.

Edatın/Bağlacın cümleye kattığı anlam: _____

Yönelme anlamı katmıştır.

Ben karaya cenk **için** çıkıyorum.

Edatın/Bağlacın cümleye kattığı anlam: _____

Amaç/gaye anlamı katmıştır.

Hayır, ben **de** sizinle **beraber** cenge çıkacağım.

Edatın/Bağlacın cümleye kattığı anlam: _____

Edatın/Bağlacın cümleye kattığı anlam: _____

Edatın/Bağlacın cümleye kattığı anlam: _____

Karşı çıkma anlamı(hayır)

Berberlik-Ben dahi anlamı (de)

Berberlik anlamı (ile)

Haydi, Bey'in yanına, dediler.

Edatın/Bağlacın/Ünlemin cümleye kattığı anlam: _____

İsteklendirme anlamı

ALINTI-Biliyorsunuz 15 Temmuz gecesi ülkemiz için büyük bir dönüm noktası oldu. Türk insanı, geleceği için, vatanını kötü niyetli kişilerin ellerinden kurtarmak adına büyük bir kahramanlık örneği sergilediler. Bazıları da bu uğurda şehitlik mertebesine ulaştılar. Vatanımıza olan sevgimizin bize neler yaptıracağını o gece tüm dünyaya gösterdik. Peki vatanını seven biri neler yapar? Vatan için savaşmak, bu uğurda ölmek yeterli midir? Bence değildir. Vatanını sevmek demek, sadece savaş meydanlarında can vermek değildir. Vatanını seven biri onu korumak için her şeyi yapar. Sadece savaşmaz; mesela yerlere çöp atmaz. Ormanlık alanlarda ateş yakmaz. Duvarları boyamaz. Kamu malına zarar vermez. Tarihi eserleri tahrip etmez. Bunları yapan kişilere engel olur. Vatanını seven biri vatanının ilerlemesi için çok çalışır. Eğitimine önem verir. Derslerine çalışır. İşini sever ve işine önem verir. İşine zamanında gelip gider ve işini itina ile yapar. Bilim ve teknolojiyi takip eder. Vatanının gelişmesinde katkıda bulunacak her türlü bilgiyi kullanır. Vatanını seven biri kaynaklarını yerinde kullanır. İstif etmez. Tutumlu olur. Bütçesini verimli kullanır. Yerli malı kullanmaya dikkat eder. Sahip olduğu ürünleri dikkatli kullanır. Vatanını seven kişi diğer insanlarla iyi geçinir. Birlik ve beraberlik içinde hareket eder. Birbiri ile yardımlaşır. Zor durumda olana yardım elini uzatır. Dürüst olur. İnsanların zor durumundan faydalanmaya çalışmaz. Sonuç olarak vatanını seven kişi umutsuzluğa düşmeden, sorumluluklarının bilincinde olarak ülke hedeflerine ulaşmak için canla başla çalışan kişidir.

insanlık

şehitlik

kahramanlık

sevgi

“Forsa” metni okuduğunuz şekilde bitmiştir. Bu hikâyeyi hayal gücünüzü kullanarak devam ettiriniz. Hikâyenin devamında okuduğunuz metinde olduğu gibi diyalogların olmasına özen gösteriniz. Yazdığınız metinde anlam bütünlüğünü bozan ifadeler varsa bunları düzeltiniz.

Turgut babasına hak verdi. İstemeyerek de olsa babasının savaşa katılmasına izin verdi. Tüm donanma askerleri ile birlikte şehre girdiler. Harp esnasında Turgut’un gözleri babasına takıldı. Kara Memiş kılıcını sallarken hiç de yaşlı biri gibi durmuyordu. Çektiği o kadar eziyet, vatan hasreti ile geçen onca yıl, Kara Memiş’in savaşçı ruhundan hiçbir şey götürmemişti. Kara Memiş, emrindeki birçok askerden daha azimli, daha çevik savaşıyordu. Derken:

— Babam dikkat! diye bağırdı.

Bir düşman askeri, elindeki mızrak ile hızla Kara Memiş’in arkasından ona doğru ilerliyordu. Kara Memiş oğlunu duydu fakat zamanında gerisine dönemedi. Mızrak Kara Memiş’in sırtından girip göğsünden çıktı. Turgut babasına doğru koştu. Bir hamle ile düşman askerini öldürdü. Hemen babasına sarıldı:

— Babam, sana dedim. Vatanını göremeden şehit olacaksın.

Kara Memiş:

— Ziyanı yok oğlum. Siz gelmeseydiniz, düşman toprağında, boşu boşuna yaşlılığımdan ölecektim. Şimdi ise vatanım için şehit olma şerefine nail oldum. Hem de bayrağımın altında...

Kara Memiş’in yanaklarından iki yaş süzüldü ve son nefesini verdi. Bu yaşlar, sevincin, gururun, vatan aşkının ifadesiydi...

Sınıf içinde 4 - 5 kişilik gruplar oluşturunuz. Yazdığınız hikâyeleri birbirinize okuyunuz. Gruptaki en güzel hikâyeyi belirleyiniz. Grup birincisi olan hikâyeler arasından da sınıf birincisini seçiniz. Sınıf birincisi olan hikâyeyi sınıf panosuna asınız. Hikâyeleri seçerken şunlara dikkat ediniz:

- Anlatım bütünlüğünü bozan ifade var mı?
- Yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmiş mi?
- Hikâye “Forsa” metniyle uyumlu olmuş mu?

GELECEK DERSE HAZIRLIK

- www.eba.gov.tr Genel Ağ adresindeki “Ses” bölümünden “Büyüklerle Saygı” adlı ses kaydını dinleyiniz.
- Ailenizdeki en yaşlı kişiyle “büyüklerle saygı” konusunda bir görüşme yapınız. Onların sorularınıza verdikleri cevapları not ediniz.